

Bemærkninger til forslaget

Baggrund

Danmark er så lille et land, at de samlede opgaver, som i dag varetages af tre offentlige myndigheder, kan varetages af primærkommunerne og staten alene, nogle opgaver i fælleskommunale enheder. Den nuværende struktur med tre forvaltningsmyndigheder, kommuner, amter og stat, resulterer i manglende effektivitet og fleksibilitet og kan karakteriseres som en tung, bureaukratisk og dyr offentlig sektor, der ikke følger med den udvikling og med de opgaver og krav, som det moderne og fremtidige samfund fordrer.

Forslagsstillerne har tidligere fremsat forslag om nedlæggelse af amtskommunerne, senest i folketingsårene 1990-91 (2. samling) og i 1994-95. Der henvises til Folketingstidende 1990-91 (2. samling), forhandlingerne sp. 1842 og 4031 og tillæg A sp. 3313, og til Folketingstidende 1994-95, forhandlingerne s. 3006 og 4080 og tillæg A s. 2119.

I folketingsåret 1994-95 fremsatte medlemmer af Det Konservative Folkeparti beslutningsforslag B 61 om indskrænkning af de tre offentlige forvaltningsled til to, og dette forslag blev førstebehandlet sammen med sidstnævnte beslutningsforslag fra Fremskridtspartiet. Der henvises til Folketingstidende 1994-95, forhandlingerne s. 3006 og 4080, tillæg A s. 2131 og tillæg B s. 979. Kommunaludvalget afgav en beretning over B 61, hvori udvalget opfordrede regeringen til, når arbejdet med en hovedstadsreform var færdiggjort, at nedsætte en bredt sammensat kommission med henblik på eventuelle ændringer i den hidtidige opgavefordeling mellem stat, amter og kommuner.

Regeringen måtte i foråret 1996 opgive på det foreliggende grundlag at samle flertal for en hovedstadsreform.

Forslagsstillerne er bekendt med, at regeringen har besluttet, at det videre arbejde med forberedelsen af en hovedstadsreform skal ske i sammenhæng med en generel behandling af opgavefordelingen mellem stat, amter og kommuner, og at regeringen derfor for nylig har nedsat en opgavekommission, der har til opgave for hele landet at vurdere den nuværende opgavefordeling mellem stat, amtskommuner og kom-

muner samt overveje eventuelle ændringer heri. Opgavekommissionen skal efter kommissoriet afslutte sit arbejde med udgangen af 1998.

Da opgavekommissionen som nævnt skal vurdere den nuværende opgavefordeling samt overveje eventuelle ændringer heri, vurderer forslagsstillerne, at kommissionens arbejde ikke direkte har forbindelse til forslagsstillernes ønske om en total nedlæggelse af amterne. Teoretisk foreligger der en mulighed for, at opgavekommissionen rent faktisk finder frem til, at forholdene er sådan, at kommissionen vil foreslå nedlæggelse af amterne. Det håber forslagsstillerne naturligvis. Trods kommissionens arbejde har forslagsstillerne dog valgt at fremsætte nærværende forslag uden hensyntagen til kommissionens arbejde og resultat.

Forslagsstillerne påpeger, at den trestrengede struktur med amterne er hovedårsag til overadministration, ineffektivitet, unødvendige udgifter og sagsbehandling langt fra borgerne. Amternes funktion og opgave er ikke tidssvarende i det nuværende samfund, som er i hastig udvikling og stiller stadigt større krav til fleksibilitet og effektivitet med så mange beslutninger og så meget styring så tæt på borgerne som muligt.

Danmark har flere beskæftigede i den offentlige sektor end i fremstillingsvirksomheder. Ser man på nogle af de øvrige OECD-lande, kan man konstatere, at Danmark har 164 offentligt ansatte pr. 100 beskæftigede i fremstillingsvirksomhed, hvorimod Holland f. eks. har 74 og Tyskland kun 52 offentligt beskæftigede pr. 100 beskæftigede i fremstillingsvirksomhed, jf. oversigter fra 1993 fra Dansk Industri, Statistisk Kontor. Holland og Tyskland er lande, Danmark gerne sammenligner sig med. Tallene viser, at disse og en række andre lande i langt højere grad end Danmark har forstået at prioritere landenes produktive og afkastgivende områder, der trods alt er det sted, indtægterne kommer fra. Danmark har foretaget en forkert prioritering, der kun vil betyde fortsat mindre velfærd og social tryghed.

Tallene viser, at alt for stor en del af ressourcerne